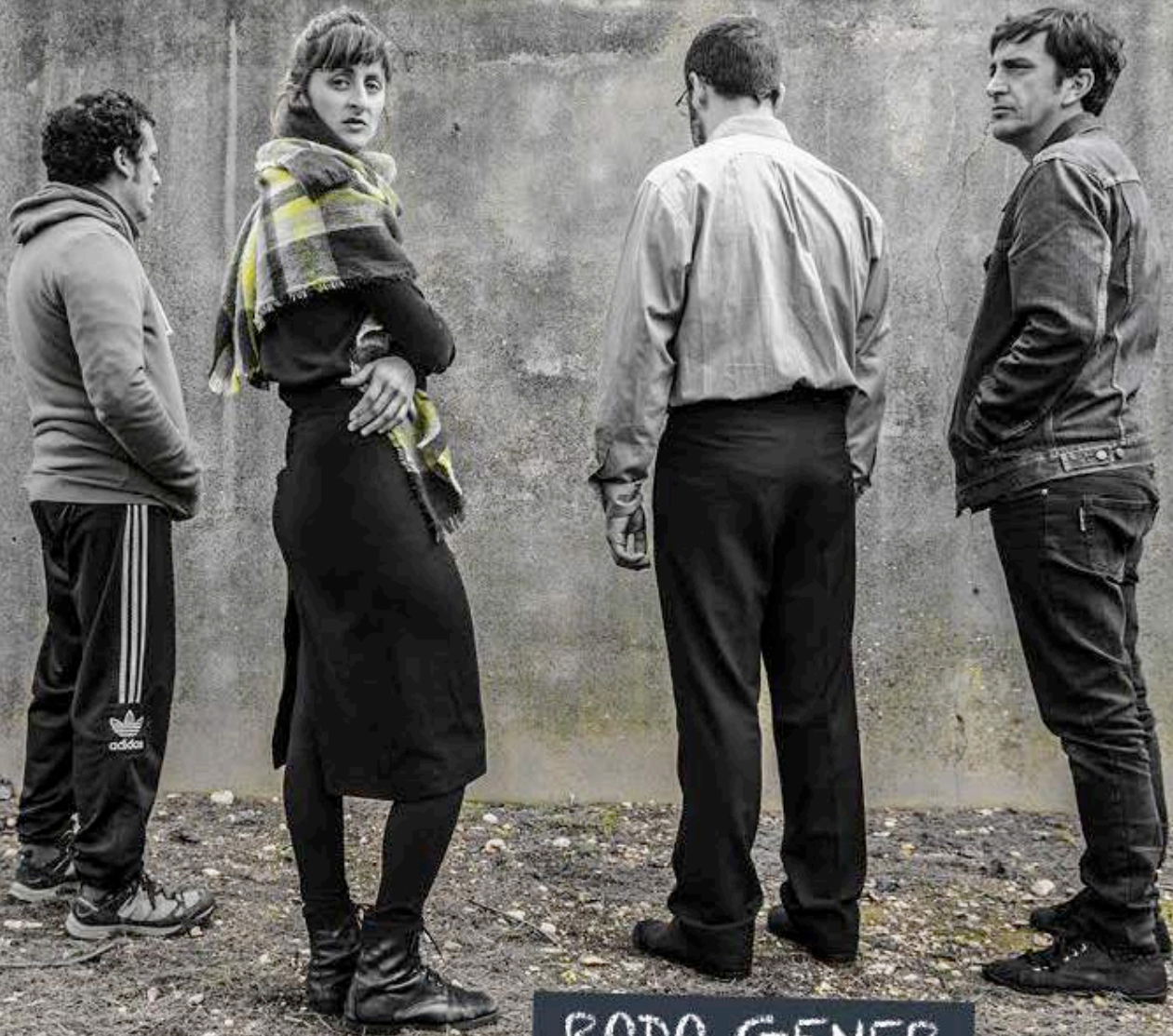

HE VIST BALENES

JAVIER DE ISUSI

RODO GENER

JORDI CUMELLAS

SALVADOR OLIVA

DIRECCIÓ:

CLARA INGOLD

XAVI NUÑEZ

UN CÒMIC QUE TRENCA TABÚS I La Impaciència LI DÓNA FORMA

Després de quatre dècades de conflicte i prop d'un miler de víctimes mortals, el còmic per fi trenca el silenci i toca directament el tema del terrorisme d'ETA. A *He visto ballenas* (Astiberri), Javier de Isusi opta per l'estudi psicològic de tres personatges: un exmilitant d'ETA, un del GAL -tots dos en una presó de la Provença- i un home que, 25 anys després de l'assassinat del seu pare a mans d'ETA, encara viu torturat per aquella mort.

La publicació del còmic acaba amb un tabú que havia mantingut el terrorisme allunyat de les pàgines de la historieta espanyola, tot i que el 2012 *La ola perfecta* (EDT) de Ramón de España i Sagar Forniés ja s'aproximava tangencialment a la qüestió. "Jo crec que el tema d'ETA ha sigut tabú en totes les arts, també en el cinema i la literatura", opina De Isusi (Bilbao, 1972). "Quan els fets són massa recents, als creadors ens costa parlar-ne -afegeix-. Necessitem un temps per digerir-ho, com va passar amb la dictadura argentina. Però la sensació social que vivim d'estar arribant a la fi del conflicte obre les portes. L'ambient d'ara no és el de fa deu anys".

HE VIST BALENES

LA CONVIVÈNCIA HA ARRIBAT

Javier de Isusi indaga com superar les ferides del terrorisme a 'He visto ballenas'

Fa un parell d'anys el germà de Javier de Isusi (Diego) li va explicar una història real que el va impactar. Un exmilitant d'ETA va conèixer en una presó francesa un antic membre del GAL que estava molt penedit i fins i tot va intentar suïcidar-se. *«Són dos enemics a mort que es troben com a persones i, si ells en són capaços, significa que els altres també podem conviure amb els nostres veïns malgrat el que ha passat, perquè si seguim amb l'ull per ull, al final tots cecs. Cal mirar l'altre, posar-se al seu lloc, entendre que és una persona com nosaltres i que tothom té dret a patir. Aquella trobada representa el començament d'una reconciliació necessària en la societat basca. Era un història que mereixia ser explicada»*. Isusi l'ha explicat, a *He visto ballenas* (Astiberri), que aborda amb sensibilitat, delicadesa i subtileza les ferides, moltes encara per cicatritzar, causades pel conflicte basc.

Amb la treva d'ETA sobre la taula, el llibre d'Isusi va arribar *«No sé si ho hauria fet fa 5 o 10 anys. Crec que avui la societat ja està preparada per sentir històries que van més enllà de la denúncia. L'alto el foc hi ha influït; mentre hi ha morts és molt difícil posar-se al lloc de l'altre»*, opina l'autor bilbaí, que pretenia precisament això, ficar-se *«en la pell de l'altre»*, veure quins *«pensaments i sentiments»* l'assaltaven i preguntar-se què hauria fet ell en el seu lloc.

Si bé el punt de partida d'*He visto ballenas* és real, Isusi es mou en el terreny de la ficció per despullar els seus tres protagonistes: l'exGAL Emmanuel; Josu, que compleix condemna per pertànyer a ETA, i el seu amic de la infància Antón, ara capellà i fill d'un assassinat per la banda.

Entrevistes reals

Isusi és basc, però no ha viscut de primera mà els efectes del terrorisme. Per això va acudir a les fonts i es va entrevistar amb dues víctimes d'ETA i amb un exetarra, converses que li van posar *«els pèls de punta perquè estava davant la realitat pura»*. *«Una dona em va explicar com se sentia i els detalls del dia que van matar el seu marit. Em van causar admiració. Un reconeixia que el que va fer estava molt malament però aconseguia seguir endavant. I les víctimes no s'han quedat ancorades en aquell dia en què es varen trancar les seves vides i, com ell, han estat capaços de reconstruir-se i viure amb el seu dolor»*.

L'autor va més enllà i fa que el lector es converteixi en el quart protagonista.

I nosaltres, **La Impaciència**, fem que el públic de teatre sigui el quart protagonista.

PER QUÈ La Impaciència 'VEU BALENES' ?

He vist balenes és un viatge narratiu, a doble tinta (gris i groc) entre la vigília i el somni, el present i el passat.

Aquesta és la història d'Antón, Emmanuel i Josu. Històries marcades per la violència política al País Basc. Però és, també, una història de com els prejudicis i la classificació de les persones les enclaustran en presons socials que limiten la seva llibertat de moviment i elecció; de com les organitzacions restringeixen la llibertat individual.

Els protagonistes es veuen, en major o menor mesura, afectats per una crisi de les pròpies creences, quan aquestes venen imposades. Crisi que els durà a la recerca de camins individuals que ofeguen les organitzacions a les quals pertanyen.

La Impaciència opta per tractar-los com a persones, respectant la seva individualitat. Al marge de condemnar els personatges, en funció del seu posicionament en el conflicte, com passa en d'altres àmbits sobre el conflicte polític al País Basc.

LA CREACIÓ ARTÍSTICA

Una barreja de colors amb llenguatges teatrals i artístics inovadors

Els tres actors de **La Impaciència** descobriren la seva feina creativa col·lectiva amb l'espectacle *He vist Moby Dick* (l'atzar no és més que una disfressa de les coincidències).

En aquest espectacle jugaren amb les titelles de mà, de fil, de guant, teatre d'objectes, ombres xineses, titelles gegants, projeccions i una cuidada interpretació.

Amb *He vist balenes* exploram diferents tècniques de com poder fer efectiu i atractiu el transvasament del còmic al teatre. Tota una tasca engrescadora i farcida de matisos preciosos.

L'espai escènic definit per objectes quotidians i molt banals: una taula practicable i quatre cadires de fusta. Amb aquests elements cream diferents espais i situacions diverses, donats pels canvis posicionals dels objectes, el dibuix i les projeccions.

I el còmic d'Isusi, on es reflecteix?

Aquest mobiliari, aquesta escenografia, és de color gris pissarra i groc del còmic, colors i materials idonis **per poder-hi pintar i dibuixar** a damunt amb guixos de diferents colors. Aquests dibuixos es realitzen **en viu** durant l'espectacle; aquest fet suposa un atractiu artístic afegit i màgic.

Sense deixar de banda el dibuix fet a mà, **empram per primera vegada el dibuix en viu amb el seguiment d'una videocàmera i un projector. Aquests dibuixos, tots amb la línia i la traçada de Javier de Isusi.**

Tot plegat: dibuix, projecció, escenografia, atrezzo, vestuari, il·luminació, música en viu... ens ajuda a reflectir ambients diferents, espais diversos i situacions originals.

La part visual de l'obra recrea, també, emocions, ritmes, paraules, pensaments, tots extrets del còmic.

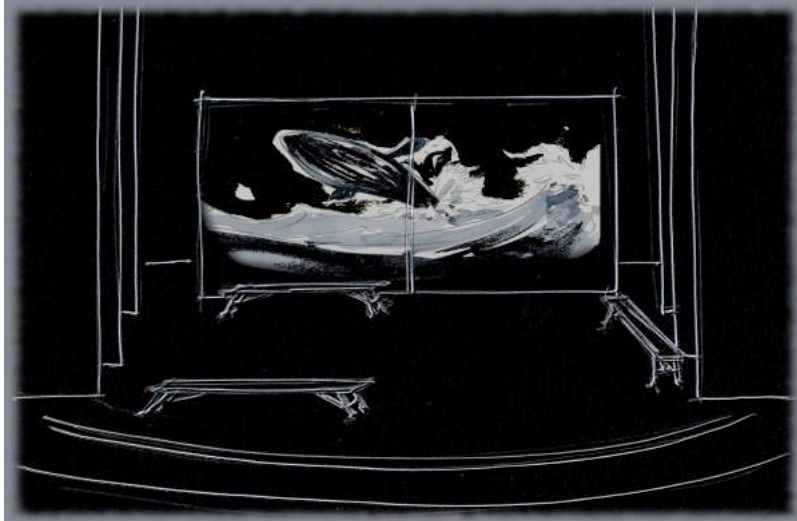
Allà és on l'art neix, neix el nostre llenguatge teatral propi: El llenguatge Impacient.

La part visual del còmic serà l'efecte sorprenent i realista que cercam: les muntanyes russes emocionals.

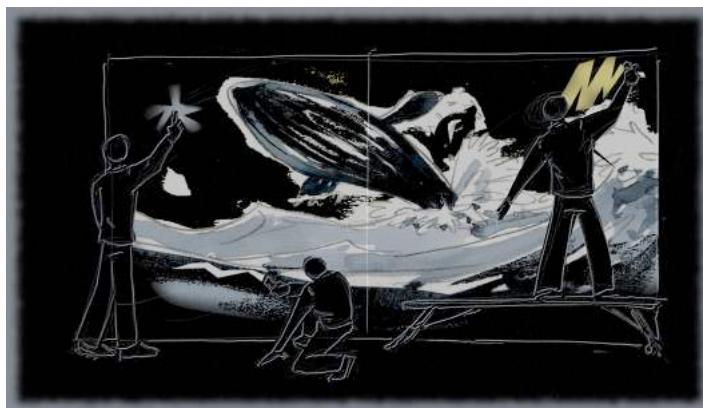
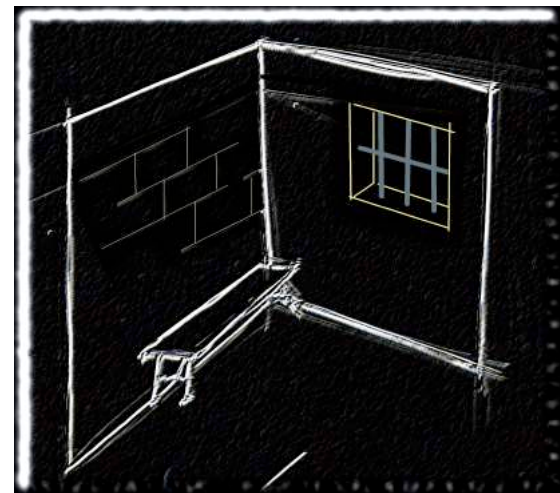
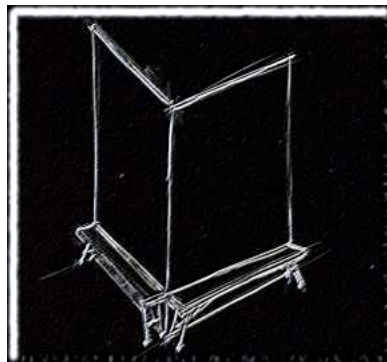

CONCEPTE ESCÈNIC

L'escenografia esdevé senzilla i versàtil. Una taula i quatre cadires que ens permeten un espai fàcilment transformable.

Amb moviments estudiats i aprofitant el dibuix, la taula i les cadires canvien completament l'espai.

Els actors que dibuixen en viu directament a l'escenografia i les projeccions de vídeo transformen l'espai escènic en una gran pàgina que cobra vida constantment.

SINÒPSI

He vist balenes és un viatge narratiu, a doble tinta (gris i groc) entre la vigília i el somni, el present i el passat.

Aquesta és la història d'Antón, Emmanuel i Josu. Històries marcades per la violència política al País Basc. Però és, també, una història de com els prejudicis i la classificació de les persones les enclaustran en presons socials que limiten la seva llibertat de moviment i elecció; de com les organitzacions restringeixen la llibertat individual.

Els protagonistes es veuen, en major o menor mesura, afectats per una crisi de les pròpies creences, quan aquestes vénen imposades. Crisi que els durà a la recerca de camins individuals que ofeguen les organitzacions a les quals pertanyen.

FITXA ARTÍSTICA

Autor	Javier de Isusi
Traducció	Salvador Oliva
Direcció i Dramatúrgia	Xavi Núñez
Assessorament	Luca Bonadei
Il·luminació	Joan Borràs
Fotografia	Xavi Fuentes
Imatges i Tractament	Jaume Miralles
Il·lustracions	Rodo Gener
Ambient sonor	Xavi Núñez
Música original	Diego de Isusi
Assessor lingüístic	Ivan Sarda Goikoetxea
Disseny gràfic	Eva Manresa
Escenografia, Vestuari i Producció executiva	La Impaciència
Intèrprets	Jordi Cumellas, Rodo Gener, Clara Ingold i Salvador Oliva

El director:

XAVIER NÚÑEZ

Actor, director, autor i doblador. Llicenciat en Art Dramàtic a l'Institut del Teatre de Barcelona. En teatre destaca la seva participació l'obra *Detrás* amb la companyia Moveo i *Gurs* de la companyia Per Se (Premi al millor projecte musical 2009 per l'Institut del Teatre/Diputació de Barcelona). D'altres espectacles on ha intervingut han estat *Lucrecia (o Roma libre)*, *La Ciutat*, *La Missió*, *L'hort dels Cirerers* i *Yerma*, aquesta última presentada a la temporada del Teatre Grec de Barcelona l'any 2005.

Ha participat a sèries de televisió com *El Cor de la Ciutat*, *La Via Augusta* i *Llàgrima de Sang* i a pel·lícules com *Lo mejor de mí*, *El Cura y el Veneno*, *Ull per Ull* i *Tornarem*; a part de diversos curtmetratges.

Ha treballat com a autor i director, de la mateixa manera que ho ha fet com a ajudant de direcció teatral i d'òpera. Ha dirigit diferents peces de teatre breu i també ha dirigit i realitzat la dramtúrgia de *El Pavelló número 6*, obra de creació pròpia a través de diferents contes d'Anton Txèkhov.

També destaca la seva experiència en producció per l'Ajuntament de Terrassa i el Teatre Principal de Palma.

Els Actors:

JORDI CUMELLAS

Diplomat en Interpretació per l'École Internationale de Théâtre Jacques Lecoq en 1995, ha realitzat cursos monogràfics amb Neil Laboute, Phillipe Gaulier, Tapa Sudana, Lilo Bahur, Eric de Bont, Boris Rotenstein i Jordi Mesalles.

Com actor de teatre treballa amb companyies com el Teatre Principal de Palma de Mallorca, Teatre del Mar, La Partida Teatre, Iguana Teatre, Eironeia, Produccions de Ferro, La impaciència, Remor Teatre, La Cubana, Toni Albà, Guix i Murga/Fila 7, Bantam Théâtre.

Apareix en series de televisió com *Infidels*, *Llàgrima de sang*, *L'anell*, *Un golpe de suerte*, *Ventdelplà*, *Jet Lag*, *El cor de la ciutat* o *Happy House*. En cine treballa com actor amb directors com David Blanco, Jaime Rosales, Ramón de España, Antonio Chavarrias.

Dirigeix espectacles com “;La maratón” de la Impaciència teatre, “Alouette” de Le Carronato, “Na Keta” de Germans Memoli, “Els visitants”, “No et colis”, “CircoMico” i “Consumo Cuidado” de CousCousClown, “Alice” de Bantam Théâtre, “La Gran Gala ABC” de The Scalextris Experience (Premi Sebastià Guasch 2000) o “Jaume I a la recerca de les paraules perdudes” de Remor Teatre.

Ha impartit diferents cursos com a docent. Actualment és Director Artístic a Sonrisa Mèdica.

RODO GENER

Actor , doblador i presentador. Format de la mà del director Pitus Fernández. Amb ell ha actuat a diverses obres, com *L'Òpera de tres rals*, *El Somni d'Una Nit d'Estiu*, *Nit de Reis*, *Patera*, *L'Estranya Parella o El Solitari Oest*. La seva formació autodidacta l'ha portat a fer cursos amb diversos professors com Neil LaBute, Carles Castillo, Lilo Bahur, Andrés Corchero o Tom Bentley entre d'altres. Ha participat en més d'una vintena de muntatges teatrals de la mà de directors com Pep Tosar , Rafel Duran, Konrad Zschiedrich , Albert Mestres o LucaBonadei.

En cinema ha actuat a Llargmetratges com *Deshielo* i *Como todas las mañanas* i a televisió a sèries com *La Riera*, *Ventdelplà*, *Llàgrima de Sang*, Ous amb Caragols, Mossèn Capellà i *Vallterra* entre d'altres i ha presentat el programa *Palma Pam a Pam* a IB3 Televisió.

Ha rebut el premi Escènica a MILLOR ACTOR els anys 2009-2010 per *El Solitari Oest* i 2011 per *Algú que miri per Mi*.

CLARA INGOLD

Actriu i cantant, és llicenciada en Interpretació per l'ESADIB (Escola Superior d'Art Dramàtic de les Illes Balears). En teatre ha actuat a Jesús nació para petarlo (Trampa Teatre, 2016); Una gavina, del Col·lectiu Set Sibèries (Jardí Desolat, 2014); Titus Andrònic, de W. Shakespeare, dir.: Pere Fullana (2013). És fundadora del grups d'improvització teatral Trampa Teatre i ChicoRata. És membre del grup CODO.

SALVADOR OLIVA

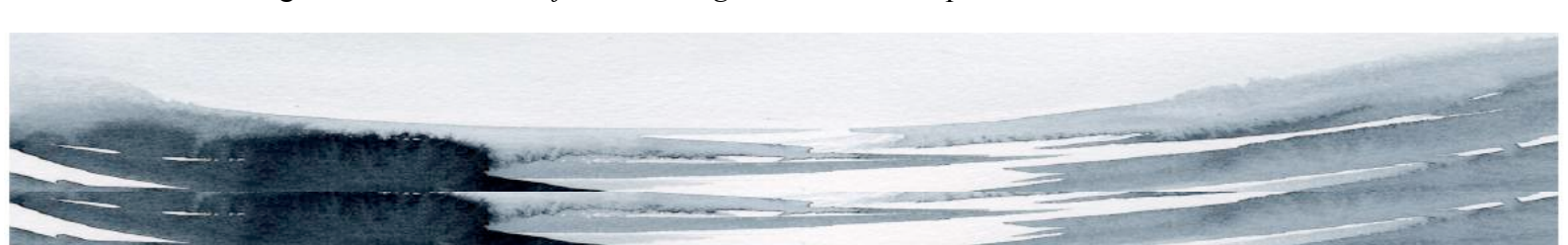

Actor, director i dramaturg a més de doblador i director de doblatge. Format en interpretació teatral, audiovisual, doblatge i dramàturgia. Ha estudiat a l'École Philippe Gaulier (Londres) i amb Antonio Fava (Reggio Emilia, Itàlia).

Ha treballat amb directors com Pitus Fernández, Gabor Tompa, J.C. Bellviure, Konrad Zschiedrich, Rafel Duran, Olivier Benoit, David Mataró.

En teatre l'hem pogut veure en obres com *El Botxí*, *Una nit vaig somiar que mon pare era Déu*, *Fi de partida*, *La comèdia dels errors*, *Nit de reis*, *Molt soroll per no res*, *Somni d'una nit d'estiu*, *Radiografies*, *In-consciència*, *La Marató*, *L'etern mecanoscrit*, *Històries*, *Z* i *l'habitació 113*.

En televisió ha participat a *El cor de la ciutat*, *Llàgrima de sang* i *L'anell*, a més de fer publicitat i curtmetratges. En cinema a *The four last songs* i als films independents de Toni Nievas.

La Impaciència

La companyia amb més premis que espectacles

La Impaciència neix de la mà de Luca Bonadei, Rodo Gener i Salvador Oliva, tres actors de reconeguda experiència en el panorama teatral balear i amb unes mateixes inquietuds artístiques.

- 2005** *Sa Pesta* (Pere Capellà). Direcció Salvador Oliva
Una nit vaig somiar que mon pare era Déu (Paul Auster). Dir: S.Oliva
-Premi Millor Espectacle del Teatre del Mar 2006
- 2006** *Radiografies* (Albert Herranz). Direcció Luca Bonadei
-Obra Finalista al premi Bòtil de la Fira de Teatre Vilafranca de Bonany
-Premi Projecte Alcover 2007
-Premi Millor Espectacle de la Mostra de Teatre de Barcelona 2007
-Premi del Jurat al Festival Teatro de Córdoba (Argentina) 2011
- 2009** *In-consciència* espectacle escrit, dirigit i interpretat per S. Oliva i L. Bonadei.
-Premi Millor Espectacle de la Mostra de Barcelona 2009
-Obra Finalista a Millor Text Original dels Premis Escènica 2010
- 2010** *La Marató* escrita per Salvador Oliva. Direcció Jordi Cumellas.
-Premi Projectes Escènics de l'Ajuntament de Palma 2010
-Premi Escènica al Millor Text 2011, Salvador Oliva
-Premi Escènica a la Millor Actriu 2011, Carme Serna
-6 Nominacions als Premis Escènica de 2011 (inclosa Millor espectacle)
- 2012** *L'Etern Mecanoscrit* de Salvador Oliva i Manuel de Pedrolo. Direcció Salvador Oliva
-Premi Bòtil al Millor Espectacle de la Fira de Teatre Vilafranca de Bonany
- 2013** *Ma perché Pirandello?* de Luigi Pirandello i Salvador Oliva. Direcció Pitus Fernández
- 2014** *Z i l'habitació 113* de J. C. Bellviure. Direcció: C. Molinet. Coproducció amb Iguana.
- 2017** *He vist balenes* de Javier de Isusi. Creació col·lectiva del còmic "He visto ballenas"
-Nominat a la Millor Obra en el Festival Internacional del Còmic

d'Angoulême 2015 (França)
-Nominat a la Millor Obra Espanyola en el Saló Internacional del Còmic
de Barcelona 2015.

PLA DE PRODUCCIÓ

Com ho farem això

El Viatge de la Impaciència amb les «Balenes» comença quan, després de llegir el còmic, intentam posar-nos en contacte amb Javier de Isusi. A través de l'editorial ASTIBERRI aconseguim el seu contacte i després d'un breu intercanvi d'e-mails decidim anar a conèixer-lo en persona.

Així, l'abril de 2016 ens desplaçam a *Garganta de la Olla* (Extremadura) i passam tres dies d'intercanvi d'impressions, exposam el nostre projecte i Javier de Isusi s'entusiasma amb la idea.

La Impaciència contacta després amb Xavi Núñez i Joan Fullana i els proposa fer una direcció conjunta a partir de les idees de la companyia. Finalment agafa la direcció Xavi Núñez. Després d'aquesta trobada La Impaciència comença a cercar una actriu solvent i polivalent capaç d'encarnar els diferents personatges que l'obra exigeix. Aquesta és Clara Ingold, així doncs a principis de juny de 2016 tenim tancat tot l'equip.

Un important pes del muntatge el tindrà la pintura i el dibuix, així durant el mes d'agost es començarà la recerca de materials i pintures per tal de tenir-ho tot a punt a l'hora de començar assajos.

LA PREMSA HA DIT

Apabullante, sensacional, el trabajo de los cuatro intérpretes: Jordi Cumellas, Clara Ingold y, en particular, Rodo Gener y Salvador Oliva, que hasta se han atrevido a incorporar algunas palabras y frases en euskera, lo que aporta mayor credibilidad a la puesta en escena. Ese silencio, tan breve como hondo, que se produce al finalizar la representación, certifica los valores del espectáculo.

<http://www.fancultura.com/he-vist-balenes/>

http://www.arabalears.cat/opinio/Balenes-al-teatre_0_1774022822.html

http://www.arabalears.cat/opinio/Oso-ondo_0_1774622634.html?utm_medium=social&utm_source=facebook&utm_campaign=ara

“La Impaciència s'allunya sempre dels convencionalismes. Ansiosos artístics i reivindicatius, compromesos amb el món que els envolta. Ens emociona, sacseja, incomoda, emociona, amb un relat fragmentat desordenat, polièdric, ple de detalls i d'idiomes, d'humor, amor, tristesa i ràbia, però sobretot de teatre ètic i ideològicament compromès, d'aquell teatre que diu les coses, ben dites, i fins i tot sense dir-les.”

Javier Matesanz – Fancultura

“Han tingut el bon gust de posar-se en mans de Xavi Núñez, que ha dirigit amb solvència. Sobre la novel·la gràfica de Javier de Isusi han fet un muntatge notable. Les Illes necessiten més ‘impaciències’.”

Rafa Gallego – Ara Balears

“Han donat al producte originalitat, modernitat, profunditat, bellesa estàtica, dinamisme... però sobretot el gran mèrit del director ha estat aconseguir posar no sé quants personatges, amb tan sols quatre actors, sobre l'escenari, en diferents situacions i circumstàncies, gairebé com pinzellades, esbossos que formen una unitat dramàtica molt potent, sòlida. Per si fos poca cosa ha utilitzat tres llengües, euskera, francès i català, amb fluïdesa, de manera natural. Els actors, Jordi Cumellas, Rodo Gener, Clara Ingold i Salvador Oliva es multipliquen sobre l'escenari i donen a cada personatge el seu pes específic, amb tanta subtileza com eficàcia, amb la intensitat que requereix cadascun d'ells, com en un doble salt mortal amb molts tirabuixons

Impactant. Demolidora. Rica.”

J.A. Mendiola – Ara Balears

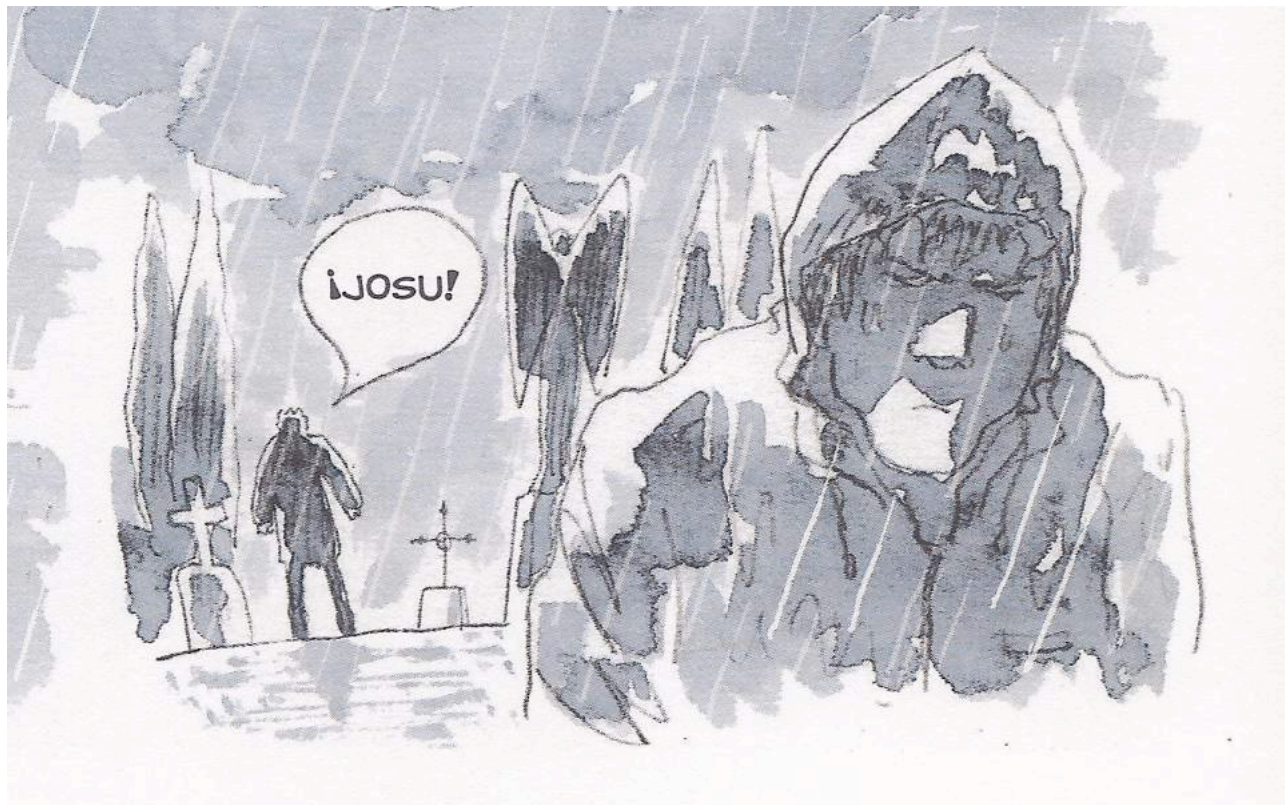
HE VIST BALENES

HE VIST BALENES

CONTRACTACIÓ

Si desitja contractar l'espectacle que els presentem,
posem a la seva disposició el següent mail
telèfon on els informarem sense cap compromís

CONTACTE:

laimpacienciateatre@gmail.com

Tel: 605 12 63 20

WEB:

<http://laimpacienciateatr.wixsite.com/laimpaciencia>

Aquesta obra es presenta en català.

Els informem que també disposem d'una versió en
castellà.

Link presentació:

<https://www.youtube.com/watch?v=GMfsgePmH9Q>

Teaser Youtube:

<https://www.youtube.com/watch?v=c23pVXlzVxU>

Teaser Vimeo:

<https://vimeo.com/221417885>

